

In de wet (en in de memorie van toelichting) wordt herhaaldelijk de term “na overleg met de ouders” gebruikt. [zie hieronder de verwijzingen] Het betreft daarbij regelingen omtrent aanmelding en weigering van leerlingen en het vaststellen van het ontwikkelingsperspectief van leerlingen. De term “na overleg met de ouders” is erg ruim en kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden; variërend van een mededelend telefoontje tot een werkelijk op overeenstemmingsgericht overleg. Dit komt de positie van ouders (en van leerlingen) niet ten goede. Wij stellen voor dat de term “na overleg met ouders” door scholen of samenwerkingsverbanden beschreven wordt, bijvoorbeeld in het zorgplan, zodat er geen misverstand kan ontstaan over de betekenis en dus de concrete invulling van deze terminologie.

Verwijzingen:

artikel I: wijziging wet PO:

art. 40-4 (aanmelding/weigering) en 40-a (ontwikkelingsperspectief)

artikel II: wijziging wet Expertisecentra:

art. 40-4 en -12 (aanmelding/weigering) en 41-a (ontwikkelingsperspectief)

artikel III: wijziging wet VO:

art. 26-1 en -4 (ontwikkelingsperspectief) en 27-2c (aanmelding/weigering)

en in de bijbehorende tekstdelen van de Memorie van toelichting

Na lezing van het voorstel stellen wij vast dat de positie van ouders niet versterkt wordt, zoals wél de bedoeling was in het oorspronkelijke voorstel Passend Onderwijs.

De samenwerkingsverbanden gaan bepalen welke onderwijszorg geleverd gaat worden (de inhoud van het onderwijszorgaanbod) en welke school/scholen dat aanbod gaan verzorgen (waar dit onderwijszorgaanbod geleverd wordt). Dit zal tot gevolg hebben dat de keuzevrijheid van ouders (en leerlingen) beperkt wordt. Zeker in dunbevolkte regio's kan dit leiden tot een verarming van de kwaliteit van het (thuis nabij) onderwijszorgaanbod in de regio.

De enige manier om te zorgen dat de voorspelbare verarming niet optreedt is om ouders vroegtijdig in de gelegenheid te stellen mee te spreken en dus invloed uit te oefenen op het door SWV's te realiseren dekkende onderwijszorgaanbod. De WMS biedt hiervoor verschillende mogelijkheden waar echter niet uit vrije wil naar wordt gegrepen. Een verplichting is dan op zijn plaats. Minder formele constructies zijn ook voorstelbaar, als het maar gebeurt!

De Commissies van Indicatiestelling verdwijnen en de samenwerkingsverbanden gaan beslissen over de toewijzing van de onderwijzorggelden. Het is nog volstrekt onduidelijk is hoe het landelijk referentiekader m.b.t. criteria over toewijzing van de gelden er uit zal zien. Bovendien is het onduidelijk hoe de relatie zal zijn tussen enerzijds de autonomie van de samenwerkingsverbanden en anderzijds dit referentiekader. Dit kan ertoe leiden dat er regionale verschillen in het onderwijszorgaanbod kunnen ontstaan die tot ongelijke kansen voor leerlingen met beperkingen leiden. Zo zal het bijvoorbeeld mogelijk zijn dat een leerling in de ene gemeente wél een plaats krijgt in het (voortgezet) Speciaal Onderwijs en een leerling met precies dezelfde beperkingen in een buurgemeente niet. Dit is niet alleen voor ouders en leerlingen een onwenselijke situatie maar ook voor de scholen van (Voorgezet) Speciaal Onderwijs. Zij hebben al te maken met een enorme heterogeniteit m.b.t. de onderwijszorg die zij leveren. Deze heterogeniteit zal toenemen en kan, via een versnippering in de expertise, leiden tot een kwaliteitsvermindering van het onderwijszorgaanbod.

Nog een onderdeel van de aanvankelijk beoogde versterking van de ouderpositie betreft de ondersteuning van individuele ouders. Dit onderwerp komt helemaal niet meer voor in de uitwerking van de Zorgplicht. Het niet adequaat ondersteund worden van ouders betekent dat

ouders nu het wiel telkens zelf uitvinden. Voordat zij er achter zijn wat de rechten en mogelijkheden voor hun kind precies inhouden, gaan er jaren voorbij. Dit is één van de redenen waarom de LGF bijvoorbeeld zo slecht uitwerkt. Ouders weten zelf te weinig waar ze op moeten letten. De komst van de Zorgplicht verandert niets aan deze situatie. Er is dan weer een nieuwe situatie, waarvoor eveneens geldt dat het belangrijk is dat ouders weten wat hun rechten zijn, zodat ze er voor hun kind uit kunnen halen wat er in zit. Wij verzoeken u dit onderwerp alsnog op te nemen in de uitwerking van de Zorgplicht. Een zeer voor de hand liggende en geschikte vorm is het onderbrengen van ondersteuning bij CJG's. Dit sluit ook aan op het beleid om gemeenten meer te betrekken bij het onderwijszorgbeleid. Voor ouders is het prettig als er voor ondersteuning een gepaste afstand tot het onderwijs zelf is.

ouderklankbordgroep Regionaal Netwerk Passend Onderwijs 2.01
werkgroep ouderbetrokkenheid RNPO201